

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Transparent z.s., IČ: 044 70 729

Spolek TRANS*PARENT usiluje o dosažení sociální spravedlnosti, prosazování práv a pozitivních společenských změn ve prospěch trans a ne-cis osob.

Sídlo spolku: Kaprova 42/14, Staré Město,
110 00 Praha.

Kontakt: info@jsmettransparent.cz

ROK 2025 V KOSTCE

V roce 2025 oslavil spolek Trans*parent deset let od svého založení – a zároveň jsme v tématu trans práv uvítali doposud nejzásadnější změnu: v návaznosti na rozhodnutí Ústavního soudu z roku 2024 začala v červenci 2025 platit nová pravidla pro úřední změnu pohlaví – nově bez podmínky kastrace.

Nová pravidla už během prvních měsíců pomohla desítkám lidí – zůstávají však jen provizoriem, které nemůže nahradit jasný a spravedlivý zákon. Velkou část roku jsme proto strávili srozumitelným vysvětlováním současné právní situace a obhajobou modelu sebeurčení proti restriktivnímu poslaneckému návrhu zákona.

Vedle advokační práce jsme dále rozvíjeli síť podpory pro trans a nebinární lidi i jejich blízké. Zájem o naše podpůrné skupiny vzrostl natolik, že jsme poprvé museli začít omezovat kapacitu jednotlivých setkání, a přestěhovali jsme se do nových prostor, které nám dočasně poskytly stabilnější zázemí pro komunitní i vzdělávací aktivity. V oblasti vzdělávání jsme pokračovali v akreditovaných kurzech pro sociální služby, terapii a školství, spustili jsme e-learning pro pomáhající profese, spolupracovali jsme na e-learningu pro Policii ČR a společně s ministerstvy jsme pracovali na metodikách pro školy i zdravotnická zařízení.

Naši veřejnou a osvětovou činnost jsme jako každý rok postavili na pravidelných akcích pro komunitu i širokou veřejnost – od Transgender Day of Visibility či Transgender Day of Remembrance až po tradičně nabitý program na Prague Pride. Desáté výročí založení organizace jsme oslavili vzpomínkovým cyklem na sociálních sítích. Trans*parent si i v roce 2025 udržel pozici nejviditelnější organizace hájící práva a rovné podmínky trans lidí v Česku a dále upevnil svou institucionální pozici.

Závěr roku ale přinesl i důvod k obavám s nastupující vládou, ve které zasedly i anti-LGBT strany. Obhajoba deset let budovaného pokroku a ochrana přístupu k úřední změně pohlaví se tak stávají hlavním úkolem pro rok 2026.

PODPŮRNÉ SKUPINY

A DALŠÍ AKTIVITY V RÁMCI PODPORY

Rok 2025 přinesl v oblasti podpůrných aktivit dvě zásadní novinky. Zprv jsme začali skupiny pořádat v nových prostorách Ve Smečkách v centru Prahy, které nám po celý rok poskytovaly důstojné a stabilní zázemí pro pravidelná setkávání. Zadruhé jsme se poprvé v historii dostali do situace, kdy jsme kvůli velkému množství zájemců a zájemkyň museli začít omezovat kapacitu jednotlivých setkání, což je jasný doklad toho, že poptávka po bezpečném komunitním prostoru ke sdílení trvale roste.

I nadále platí, že účast na našich podpůrných setkáních je zdarma. Setkání jsou facilitovaná zpravidla dvěma facilitujícími, kteří mají sami zkušenost se svou tranzicí nebo s tranzicí někoho blízkého, a řídí se sadou pravidel zajišťujících bezpečí a komfort při sdílení pocitů a zkušeností. Naším mottem zůstává poskytovat podporu trans*, nebinárním a intersex lidem bez ohledu na jejich genderovou identitu a sebeurčení. Registrace na všechny typy skupin probíhá z důvodu zachování bezpečnosti dodržení kapacit pro skupiny (15 osob) přes systém Ticket Tailor.

Skupiny pro trans a nebinární lidi

V roce 2025 proběhlo celkem 16 pravidelných podpůrných skupin pro trans a nebinární lidi – 12 naživo a 4 online – a k tomu speciální podpůrná skupina v rámci festivalu Prague Pride. Kumulovaná zaznamenaná účast napříč všemi podpůrnými aktivitami přesáhla 210 příchozích. Na jednotlivou živou skupinu přicházelo v průměru zhruba 15 zúčastněných, na online skupinu 4 až 5 osob – průměrná účast na živých setkáních tak oproti předchozímu roku dále vzrostla a živé skupiny se opakovaně plnily až na hranici kapacity. Těší nás také, že skupiny nejsou uzavřeným kruhem: během roku jsme evidovali přes 40 lidí, kteří na skupinu dorazili úplně poprvé.

Skupiny pro rodiče a příbuzné trans dětí

Pokračovali jsme také v podpoře rodičů a příbuzných trans* dětí, pro které jsme vedle online setkání uspořádali i živou podpůrnou skupinu. Tyto skupiny poskytují rodičům bezpečný prostor pro sdílení pocitů, obav a otázek spojených s rodičovským putováním s trans* dítětem – od tématu genderové identity přes informace o možnostech lékařské a psychologické podpory až po praktické strategie pro každodenní situace.

Významně se rozrostla i naše uzavřená facebooková skupina Rodiče a příbuzní trans lidí, která má nyní 441 členů a členek – oproti předchozímu roku jde o nárůst o více než 80 lidí. Skupina slouží jako bezpečný prostor výhradně pro osoby v příbuzenském vztahu s trans* člověkem a její obsah vidí pouze členstvo.

Skupiny pro partnerky a partnery trans lidí

Navázali jsme na úspěšný pilotní formát z předchozího roku a v rámci festivalu Prague Pride jsme opět uspořádali podpůrnou skupinu určenou partnerkám a partnerům trans lidí. Uzavřená facebooková skupina Partnerky a partneři trans lidí sdružuje 78 členů a členek a nadále funguje jako bezpečný prostor pro osoby v partnerském vztahu s trans* osobou.

Závěr

Celkově rok 2025 potvrdil, že podpůrné skupiny zůstávají jedním ze základních kamenů naší práce. Rostoucí účast, nutnost kapacitních limitů i nové formáty ukazují, že bezpečný prostor pro sdílení je pro trans* lidi a jejich blízké stále potřebnější – a my chceme i nadále zajišťovat, aby byl dostupný všem bez ohledu na fázi jejich cesty.

ADVOKACIE A LOBBING

Rok 2025 byl pro spolek Trans*parent rokem intenzivní advokační práce v situaci, kdy se rozhodovalo o praktické podobě jednoho z největších úspěchů naší dosavadní historie. Ústavní soud v květnu 2024 zrušil podmínku kastrace pro úřední změnu pohlaví a dal státu dvanáct měsíců na přijetí nové právní úpravy. Navzdory této jasně stanovené lhůtě však politická reprezentace žádný zákon nepřijala. Trans lidé se tak ocitli v nejistotě ohledně postupu úřadů a toho, co rozhodnutí soudu v praxi přinese. Naší rolí bylo jednak vyvíjet soustavný tlak na politiky a političky, aby převzali odpovědnost a zároveň pomáhat trans lidem se v měnící se situaci zorientovat.

V první polovině roku jsme se zaměřili především na politickou a expertní práci. Ve spolupráci s právním a medicínským odbornictvem jsme připravili vlastní návrh zákona založený na principu sebeurčení, který jsme představovali na politických i odborných jednáních. Opakovaně jsme upozorňovali, že dočasná a částečná řešení nestačí, a poukazovali jsme na funkční modely sebeurčení z více než desítky evropských zemí, například ze sousedního Německa. Policymakery jsme zároveň cíleně oslovovali prostřednictvím pravidelných newsletterů, analýz a individuálních konzultací.

Hned v lednu předložila skupina konzervativních poslanců ODS a KDU-ČSL vlastní návrh zákona – namísto dlouho očekávané předlohy Ministerstva spravedlnosti. Přivítali jsme, že se téma vůbec poprvé od roku 2011 dostalo na půdu Poslanecké sněmovny, zároveň jsme ale jasně pojmenovali problémy návrhu: několik podmínek včetně roční čekací lhůty, povinných lékařských potvrzení a omezení počtu změn za život, které by proces uznání genderové identity zbytečně komplikovaly, zatěžovaly zdravotnický systém a byly znovu napadnutelné soudní cestou. Vláda k návrhu v únoru nezaujala žádné stanovisko a předloha nakonec nebyla do voleb projednána. K tématu jsme vystoupili i na kulatém stole v Senátu věnovaném změně pohlaví v dětství, dospívání a dospělosti.

Další významný moment nastal 12. června, kdy Evropský soud pro lidská práva rozhodl v případě T. H. proti České republice, že Česko podmínkou sterilizace dlouhodobě porušuje práva trans lidí, a vyzval k přijetí důstojného, přístupného a bezpečného právního rámce pro úřední uznání pohlaví. Ve spolupráci s partnerskými organizacemi včetně TGEU jsme připravili jasnou a okamžitou komunikaci v den vyhlášení rozsudku. Rozhodnutí jsme využili k podtržení naléhavosti skutečné legislativní změny, k varování před tím, aby jedna podmínka nebyla pouze nahrazena jinou, a k otevření tématu odškodnění za nucené sterilizace v minulosti po vzoru Švédska či Nizozemska. Rozsudek výrazně zvýšil zájem veřejnosti a posílil argumenty pro právní úpravu založenou na respektu k tělesné autonomii a lidské důstojnosti.

Ke konci roční lhůty již bylo zjevné, že vláda zákon včas nepřijme, byla to tedy nakonec ministerstva zdravotnictví a vnitra, s nimiž jsme dlouhodobě spolupracovali, kdo krátce před vypršením lhůty představil nouzové řešení v podobě metodických pokynů – vydaných s naším přispěním a na základě našich doporučení. Metodika Ministerstva zdravotnictví, účinná od 1. července 2025, poprvé umožnila úřední změnu pohlaví bez operace, kastrace i povinné hormonální léčby. Pro trans komunitu však bylo toto provizorium obtížně srozumitelné, a tak jsme spustili průběžnou edukační sérii „Jak nově na úřední tranzici“ – články, návody a často kladené otázky pokrývající mimo jiné změnu jména a pohlaví v jednom kroku, postup při odmítnutí zápisu matrikou, uznávání zahraničních diagnostických potvrzení či přístup k IVF a zamrazení pohlavních buněk. Otevřeně jsme přitom mluvili i o limitech metodik a soustavně připomínali, že pokyny ministerstev nemohou nahradit jasný a komplexní zákon. Již během prvních měsíců nová pravidla pomohla desítkám lidí a to také díky společné komunikaci s odbornictvem, konkrétně s novým vedením Sexuologické společnosti, která informovala své členstvo o nových pravidlech a postupech v souladu s ministerskými metodikami.

Po celý rok jsme cíleně pracovali jak s mainstreamovými médii, tak se specializovanými a trans-friendly platformami. Soustředili jsme se i na média čtená politiky a státní správou, aby se naše sdělení dostávala přímo k těm, kdo o podobě právní úpravy rozhodují. Vedle legislativního zpravodajství jsme sdíleli osobní příběhy členů a členek, kteří v minulosti museli podstoupit kastraci jako podmínku úřední změny pohlaví – připomínka toho, že za každým paragrafem stojí konkrétní lidské osudy. Trans*parent si tím dále upevnil pozici respektované odborné organizace, na kterou se novináři i tvůrci politik obracejí, když potřebují kontext, data nebo zkušenost komunity. Naši institucionální pozici jsme posílili také vstupem do Národní asociace pacientských organizací, který ukotvuje naši roli zástupce trans lidí jako uživatelů zdravotních služeb.

Z advokačního hlediska nebyl rok 2025 rokem jednoho velkého vítězství, ale rokem vytrvalé přítomnosti na všech úrovních – politické, odborné, mediální i komunitní. Podařilo se nám udržet sebeurčení v centru debaty o úředním uznání genderové identity, zpřehlednit chaotickou situaci pro trans lidi a zabránit přijetí restriktivní právní úpravy. Závěr roku nicméně přinesl zásadní změnu politického prostředí: nastupující vláda otevřeně vystupuje proti LGBTI+ lidem, menšinám i občanské společnosti. Obhajoba dosaženého pokroku a ochrana přístupu k úřední změně pohlaví se tak stávají hlavním úkolem pro rok následující.

OSVĚTOVÉ A VEŘEJNÉ AKCE

Během roku 2025 jsme pokračovali* v aktivní účasti na osvětových a veřejných akcích, které trans* lidem přináší viditelnost a podporu. Stejně jako v předchozích letech jsme byli* součástí festivalů, debat, workshopů a komunitních setkání – a k tomu jsme letos měli* jeden důvod k oslavě navíc: deset let existence Trans*parentu.

Rok jsme zahájili* 30. března Trans* viditelným večerem v Pražském LGBTQ+ komunitním centru, kterým jsme si připomněli* Transgender Day of Visibility. Večer nabídl prostor pro sdílení osobních příběhů i pro společné setkání komunity v období, kdy se rozhodovalo o budoucí podobě úřední změny pohlaví.

Na konci května jsme uspořádali* workshop sebeobrany pro trans* lidi – praktickou odpověď na rostoucí obavy z trans* fobního násilí, navazující na naši dlouhodobou práci v rámci projektu Safety Net, zaměřeného na prevenci trans* fobních útoků.

Prague Pride ve znamení domova

Léto tradičně patřilo festivalu Prague Pride, kde jsme letos připravili* rekordních deset akcí. Program spojovalo téma domova – místa, kde se člověk cítí bezpečně sám v sobě, ve svém těle i ve světě kolem:

- podpůrná skupina pro trans* a nebinární lidi v Pride House,
- podpůrná skupina pro partnerky a partnery trans lidí,
- workshop „Být doma ve svém těle”,
- setkání „Domov v sobě a ve světě”,
- debata „Na úřadech jako doma” o nových pravidlech úřední změny pohlaví,
- debata „Škola jako druhý domov” o přístupu ke queer a trans* žactvu,
- Trans*parentí piknik,
- Tiché posezení – klidná alternativa pro smyslově senzitivní osoby,
- a vyvrcholení v podobě sobotního průvodu pod vlajkou Trans*parentu.

Podzim v komunitě

Léto vystřídal podzim a ani poté jsme v našich komunitních aktivitách neustali*y. V září jsme se sešli*y na komunitním pikniku a grilování ve Stromovce, v říjnu proběhlo oblíbené Podzimní dlabání dýní a v listopadu jsme diskutovali*y v rámci Týdne svobody.

20. listopadu jsme si připomněli*y Transgender Day of Remembrance pietní vzpomínkou na Letné, kde jsme zapálením svíček uctili*y památku obětí transfobie.

Deset let Trans*parentu

Rok 2025 se nesl také ve znamení oslav desátého výročí založení organizace. Připomínali*y jsme si klíčové momenty naší historie – od prvních komunitních setkání až po zrušení podmínky kastrace, na kterém jsme se deset let trvající práci podíleli*y. K výročí jsme vydali*y sérii vzpomínkových postů a informací o minulých úspěších na sociálních sítích.

KURZY A VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací činnost zůstala i v roce 2025 jedním z hlavních pilířů naší práce. Pokračovali jsme ve školeních, workshopech a přednáškách pro odbornou i širokou veřejnost napříč sektory – od školství přes zdravotnictví a sociální služby až po policii. Vedle prezenčních akreditovaných kurzů jsme se výrazně soustředili na e-learningové formáty a metodické materiály, které umožňují dlouhodobý a systémový dopad daleko za hranice jednorázových školení. Naším cílem bylo, aby odbornictvo, které přichází s trans lidmi do kontaktu v každodenní praxi, mělo k dispozici praktické, srozumitelné a odborně podložené nástroje.

Akreditované kurzy

Po celý rok jsme v opakovaných bžích – prezenčně i online – realizovali trojici akreditovaných kurzů: Základy práce s transgender klientelou v sociálních službách, Transgender žactvo a studující – inkluze ve školním prostředí a také Trans a nebinární klientela v terapii a poradenství. Další akreditovaná varianta tohoto školení se zaměřuje na adiktologii. Zároveň jsme kromě vypsaných kurzů realizovali školení na míru jak pro vzdělavatele, instituce, tak pro sociální služby.

E-learning pro pomáhající profese

Dokončili a zpřístupnili jsme v rámci mezinárodního projektu TRAIT podpořeného Evropskou unií z programu Erasmus+ sadu e-learningových kurzů pro pomáhající profese – pro zdravotnictví, terapeutické a poradenské profese. Na jejich obsahu se lektorsky podíleli jak transgender lidé samotní v oblasti své odbornosti, tak odbornictví včele s PhDr. Pavlou Doležalovou, PhD., MUDr. Pavlem Turčanem či MUDr. Petrou Vrzáčkovou. Kurzy jsou zaměřeny teoreticky s dopadem do praxe a cílí také na reálná rozhodnutí, která profesionálové ve své praxi činí, a na to, jak může nedostatek znalostí trans lidem přímo ublížit.

E-learning pro Policii ČR

Navázali jsme na předchozí spolupráci s bezpečnostními složkami a podíleli se na tvorbě e-learningového kurzu pro policii. Kurz vysvětluje právní kontext, základní fakta o trans lidech a zásady respektující komunikace v běžných situacích policejní praxe. Díky online formě oslovilo školení již kolem 2000 policistů a policistek z celé republiky a potvrdilo tak svůj široký dopad. Doprovázeno bylo i několika prezenčními workshopy pro styčné policejní důstojníky napříč ČR.

Metodika pro školy

Pokračovali jsme v dvouleté práci na metodickém doporučení pro školy týkajícím se trans žáků a žákyň, a to v rámci konzultační skupiny ustavené ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jedná se o snahu, která reaguje především na rostoucí poptávku ze strany škol a dalších vzdělávacích institucí po doporučeních, jelikož téma trans studujících začíná být viditelné a je třeba vytvořit jasný jazyk a standardy, o které se školy a odborníci mohou opřít i tam, kde je oficiální podpora slabá.

Metodika pro nemocnice a zdravotnická zařízení

Společně s Ministerstvem zdravotnictví jsme pracovali na metodickém doporučení pro nemocnice. Náš příspěvek se soustředil na každodenní realitu: respektující komunikaci, srozumitelné postupy a základní důstojnost trans pacientů a pacientek. Metodika dává zdravotnickým zařízením do ruky konkrétní pokyny a postupy formou one-pagerů a pomáhá posouvat péči o trans lidi od improvizace a závislosti na individuálních postojích personálu směrem k důstojným standardům.

Konference a odborné akce

Vzdělávací rok rámovaly dvě významné odborné události. V pátek 7. března se v prostorách České lékařské komory konalo sympozium projektu TRAIT věnované trans zdravotní péči, určené především odborné veřejnosti z lékařské, právnické a psychologické praxe. Projekt TRAIT se dlouhodobě zaměřuje na odstraňování bariér ve zdravotních a úředních službách pro trans lidi. Závěrečnou konferenci v Husově institutu jsme pak uzavřeli mezinárodní projekt SUSTACE, zaměřený na podporu žactva s nepříznivými zážitky z dětství; jeho výstupem je mimo jiné bezplatný e-learning pro vyučující.

Rok 2025 tak v oblasti vzdělávání potvrdil směr, kterým se dlouhodobě vydáváme: od jednotlivých přednášek k systémovým nástrojům – metodikám, akreditovaným kurzům a e-learningovým platformám – které zvyšují kvalitu přístupu k trans lidem napříč institucemi i v době, kdy oficiální podpora těchto témat slábne.

PROJEKTY A SPOLUPRÁCE

Projekt Safety Net

Projekt Safety Net, realizovaný ve spolupráci s organizací In IUSTITIA, pokračoval i v roce 2025 jako jeden z klíčových pilířů naší práce v oblasti bezpečí a ochrany trans osob. Navázali jsme na informační kampaň a webovou sekci shrnující typy transfobního násilí, právní rámec a kontakty na pomoc, které vznikly v předchozím roce, a rozvíjeli jsme plánovanou síť důvěrníků a důvěrnic z řad trans komunity, kteří mají obětem transfobních útoků poskytovat přímou podporu. V květnu jsme téma bezpečí doplnili konkrétním praktickým workshopem sebeobranu pro trans* lidi. Rostoucí povědomí o možnostech podpory v případě transfobie a nenávislných trestných činů zůstává dlouhodobým cílem projektu i naší odpovědí na znepokojivý nárůst předsudečně motivovaného násilí vůči menšinám včetně queer osob.

TRAIT

TRAIT

Projekt TRAIT (Trans Rights and Access to Inclusive Treatment), zaměřený na odstraňování bariér ve zdravotních a úředních službách pro trans lidi, vyvrcholil v roce 2025 sympoziem o trans zdravotní péči, které se 7. března konalo v prostorách České lékařské komory. Akce byla určena především odborné veřejnosti z lékařské, právnické a psychologické praxe a navázala na e-learningové kurzy a spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví, které projekt rozvíjel od svého počátku. TRAIT tak i v posledním roce své realizace přispíval k profesionalizaci genderově citlivého přístupu ve zdravotnictví a k propojování českého odbornictva se zahraničními standardy péče.

Sustace

SUSTACE

Mezinárodní projekt SUSTACE (Training Schoolteachers to Sustain Students with Adverse Childhood Experiences), realizovaný v rámci programu Erasmus+ ve spolupráci s partnery z České republiky, Itálie a Rakouska, jsme v roce 2025 uzavřeli závěrečnou mini konferenci v Husově institutu. Projekt, zaměřený na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti dopadů nepříznivých zážitků z dětství (ACEs) včetně specifických potřeb trans a nebinárních žáků a žákyň, přinesl jako svůj hlavní výstup bezplatný e-learningový kurz pro vyučující. Poznatky z projektu chceme nadále využívat i při tvorbě vlastních vzdělávacích kurzů a metodických materiálů.

CEPATH Central European
Professional Association
for Transgender Health

CEPATH

V roce 2025 vznikla nová odborná asociace CEPATH (Central European Professional Association for Transgender Health), která propojuje lékařské, terapeutické a další odbornictvo věnující se trans zdravotní péči napříč střední Evropou. Trans*parent se na jejím ustavení podílel a bude s ní úzce spolupracovat i v následujícím období – mimo jiné na přípravě odborné konference o trans-specifické zdravotní péči pro mladé lidi plánované na rok 2026, na které chceme propojit české lékařské společnosti s mezinárodním odbornictvem sdruženým ve WPATH a EPATH.

Napříč všemi projekty zůstává naším cílem totéž: přenášet mezinárodní standardy a odbornou zkušenost do českého prostředí, budovat kapacity profesionálů, kteří s trans lidmi přicházejí do kontaktu, a propojovat komunitu, odbornictvo i instituce na cestě k systémovým změnám.

QUEER & TRANS YOUTH

Queer & Trans Youth CZ je bezpečný a inspirativní prostor plný přijetí, podpory a společenského kontaktu určený mladým LGBTQIA+ lidem ve věku 13–21 let. Projekt vznikl v roce 2016 a funguje pod křídly organizace Trans*parent.

Náš pestrý online i naživo program usiluje o vznik bezpečného prostoru pro všechny, kdo si ujasňují svou genderovou identitu či sexuální orientaci, kdo potřebují vědět, že v tom nejsou sami*y a chtějí být součástí rostoucí komunity mladých lidí. Poskytujeme odborné i peer-to-peer konzultace v krizových situacích a pravidelný volnočasový i podpůrný program.

V roce 2025 jsme uspořádali v průměru osm akcí měsíčně. Páteří programu zůstalo pravidelné setkání teenspace, které probíhá dvakrát měsíčně v LGBT+ komunitním centru v Praze ve spolupráci s poradnou Sbarvouven.cz a střídá tvořivá a podpůrná témata. K němu patří online podpůrná skupina Spojíme se, komunitní setkání aktivního členstva a přátelské srazy v regionech.

Nejvýraznějším posunem roku bylo regionální rozšíření. K zavedeným srazům v Praze a Brně přibyl v dubnu vůbec první sraz v Hradci Králové a v červnu první setkání v Moravskoslezském kraji. Ostravská skupina se během roku rozrostla do mezigeneračního formátu pro mladé LGBTQIA+ lidi ve věku 13–25 let.

Zapojili jsme se do Pride sezóny ve třech městech. Během Brno Pride Week jsme uspořádali speedfriending, Pride meetup a odpolední Filip20. V rámci Ostravského měsíce hrdosti jsme přivezli první QTY piknik do Komenského sadů. Na Prague Pride jsme spolu s partnery provozovali samostatnou Pride Youth zónu ve Skautském institutu v Rybárně s vlastním týdenním programem: tvořivé workshopy, speedfriending, somatický workshop, živou knihovnu, podpůrné skupiny rozdělené podle věku a diskuzní panel dospívajících na téma víry. Vlastní velké akce Filip20 proběhly dvakrát, v květnu a v listopadu.

Průřezovým tématem roku byla přístupnost. U každé akce jsme uváděli kontaktní osobu pro individuální potřeby účastnictva, během Prague Pride jsme nabídli tiché posezení jako klidnou alternativu k průvodu pro smyslově senzitivní osoby a mezigenerační piknik bez věkového omezení. Věnovali jsme se také Disability Pride Month a spustili kampaň Pinny pro přístupnost.

Naše Discord komunita překročila v červnu hranici 1000 členstva a oslavila páté narozeniny. Kromě podpůrných skupin nabízí herní večery, adventní šifrovací kalendář a prostor pro komunitní rozhodování – členstvo si během roku volilo maskota projektu a spolurozhodovalo o podobě regionálních srazů. Na menších skupinách se běžně setkává 10–20 zúčastněných, u vybraných offline akcí účast dosahuje i více než 100 lidí.

V oblasti advokacie a spolupráce jsme podpořili petici vyzývající Evropskou komisi k zákazu konverzních terapií, zúčastnili se konference IGLYO a zapojili se do pietního aktu v Brně u příležitosti Dne uctění památky obětí transfobie. Dlouhodobě spolupracujeme kromě organizace organizací Trans*parent i s poradnou [Sbarvouven.cz](https://sbarvouven.cz) a spolkem Prague Pride.

KOMUNIKACE A MÉDIA

V roce 2025 jsme komunikaci stavěli na jediném hlavním cíli: srozumitelně vysvětlit trans lidem, veřejnosti i odbornictvu, jak probíhá – a jak by měla probíhat – úřední změna pohlaví po vyškrtnutí podmínky kastrace ze zákona.

Upozorňovali jsme především na nedostatky a právní nejasnosti, které s sebou nepřipravená legislativa nesla, a společně s dalšími trans lidmi a jejich zkušenostmi s novým systémem jsme připravovali srozumitelné návody, jak jím projít.

Rok byl mimořádný hned z několika důvodů. Navazovali jsme na rozhodnutí Ústavního soudu z předchozího roku, zároveň jsme ale museli reagovat na problematický poslanecký návrh zákona, jehož cílem bylo tranzici zbytečně prodloužit a omezit. Sledovali jsme přelomový rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci T. H. proti České republice a oslavili jsme desáté výročí od založení organizace. Po celý rok jsme se soustředili na klíčové momenty, propojovali komunikaci napříč novými i tradičními médii a udržovali si pozici kredibilní organizace, na kterou se novinářstvo i odborná veřejnost obracel jako na hlavní zdroj expertízy v tématu.

Kritika vlády a poslanecký návrh

Od rozhodnutí Ústavního soudu jsme tlačili na vládu, aby představila návrh zákona upravujícího úřední změnu pohlaví, a poukazovali jsme přitom na zahraniční příklady, jako je Německo, které zavedlo institut sebeurčení. Začátkem roku pak skupina poslanců a poslankyň v reakci na rozhodnutí soudu předložila vlastní nevládní návrh zákona – ten ale obsahoval více než roční čekací lhůtu spolu s hormonální terapií, nutnost komise a řadu dalších zbytečných podmínek. V médiích jsme srozumitelně vysvětlovali, jak by navržená pravidla dopadla na životy trans lidí, a naše argumenty se promítly do velké části zpravodajského pokrytí.

Následující nadpisy jsou rozkliknutelné odkazy.

Novinky.cz: Nová pravidla pro změnu pohlaví ministerstva nepřipravila, přehazují si odpovědnost navzájem

iRozhlas: Bez kastrace, ale s roční čekací lhůtou. Poslanci navrhuji nová pravidla pro úřední změnu pohlaví

Refresher: Nový návrh poslanců o změně pohlaví: Úředně to bude možné maximálně dvakrát za život

iDnes.cz: Dvakrát a dost. Poslanci ODS a KDU-ČSL navrhli pravidla pro změnu pohlaví

Komentáře a mezinárodní kontext

V období mezi legislativními kroky a očekávaným rozhodnutím soudu jsme se věnovali psaní a publikaci autorských komentářů a otevírali jsme i témata ze zahraničí, abychom českou debatu udrželi v širších souvislostech – od testování hranic státní moci na trans lidech přes rozsudek britského Nejvyššího soudu až po končící praxi nucených sterilizací v Evropě a dosud chybějící odškodnění českých obětí.

Page Not Found: "Na trans lidech se testuje, co si může stát vůči svým občanům dovolit". Jaké je být trans v éře Donalda Trumpa

Deník Referendum: Britský Nejvyšší soud: Trans muž s plnovousem musí na dámské toalety

Page Not Found: Nucené sterilizace trans lidí v Evropě končí. České oběti zatím čekají na odškodnění marně

Rozsudek ESLP

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Taylor H. a odsoudil český stát za podmínku kastrace. Úzce jsme spolupracovali přímo s Taylor H. a zastupujícím právníkem Marošem Matiaškem i s mezinárodními organizacemi TGEU a ILGA-Europe. Tisková sdělení a širší komunikaci jsme připravili tak, aby vyšla přímo v den rozhodnutí – díky tomu se nám podařilo maximálně zesílit veřejný zájem a zdůraznit nutnost zákonné úpravy. Rozsudek se stal jedním z nejsledovanějších lidskoprávních témat roku a dostal se i do zahraničních médií.

Seznam Zprávy: Zlomové, říká právník. Nebinární český občan vyhrál ve Štrasburku nad úřady

iDnes.cz: Soud ve Štrasburku se zastal nebinárního českého občana ve sporu o rodné číslo

LUI: Evropa dává za pravdu nebinárním. Český stát prohrál ve Štrasburku kvůli mužskému rodnému číslu

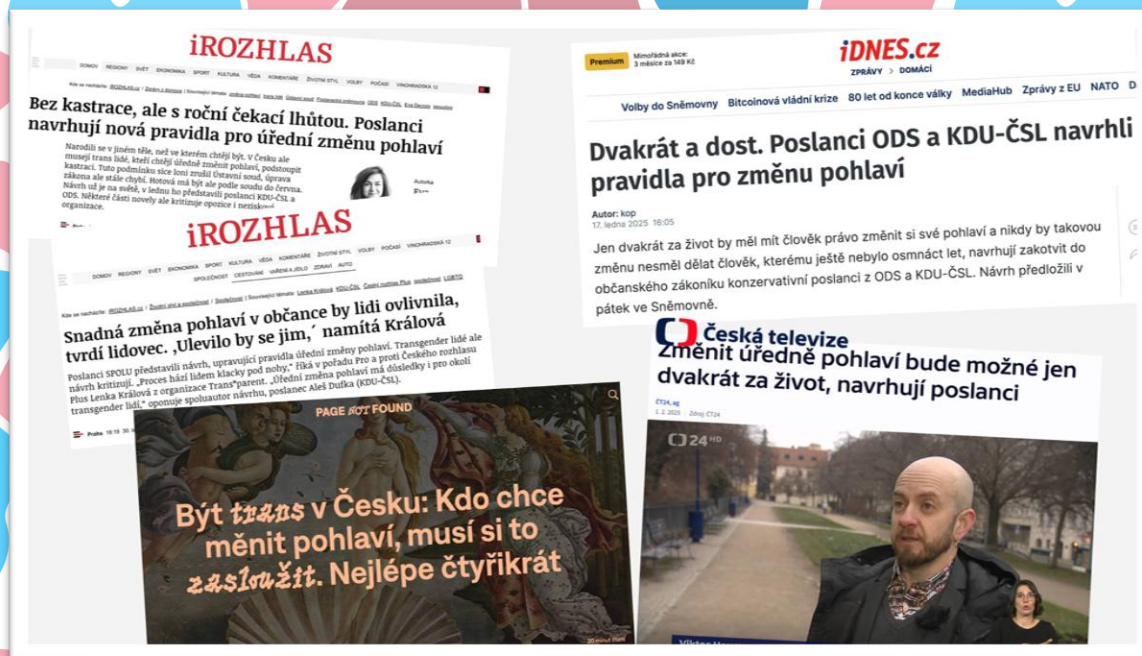
The Pink News: Czech Republic's forced sterilisation of trans people violates human rights, court rules

Nové ministerské metodiky

V létě ministerstva předložila nové metodiky, podle kterých lidé aktuálně řeší svou úřední změnu pohlaví. Naším hlavním cílem bylo vysvětlit nová pravidla co nejsrozumitelnější a nejpřístupnější cestou – včetně osobních příběhů. Zároveň jsme ale kritizovali neochotu předložit kvalitní zákon a metodiky jsme označili za nedostatečné: kvůli neucelené zákonné úpravě trans lidé stále musí předstupovat například před posudkové komise v rámci připuštění k medicínské tranzici nebo procházet nuceným rozvodem.

iDnes.cz: Úřední změna pohlaví půjde bez operace i hormonální léčby, stát upravil metodiku

Seznam Zprávy: Změna pohlaví od července jinak. „Mám husinu, už nebudu vyčnívat z davu“

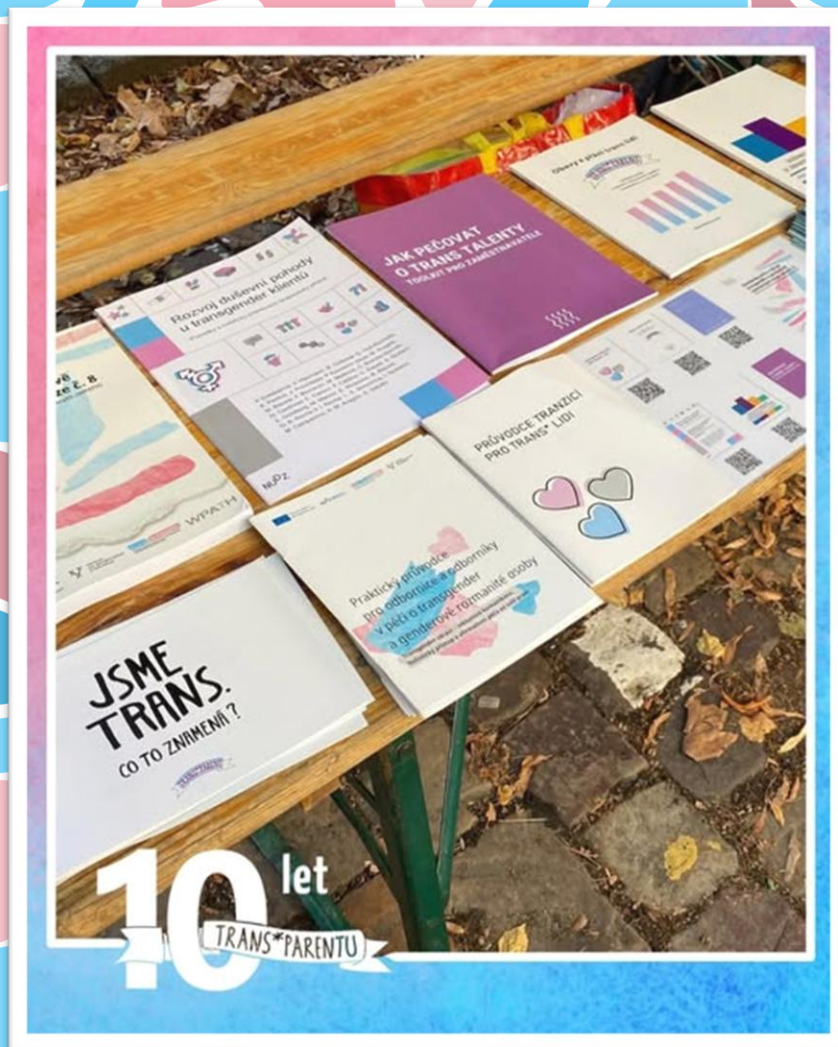
Deset let Trans*parentu

Rok 2025 byl i rokem oslav – Trans*parent slavil desáté výročí od svého založení. Připomínali jsme si důležité momenty z historie organizace a spustili jsme sbírku, díky které nás lidé mohli přímo podpořit. Výroční komunikaci jsme vedli napříč sociálními sítěmi i ve spolupráci s tištěnými a online médii, například s časopisem Moje Psychologie.

Deník Referendum: Zlomové, říká právník. Nebinární český občan vyhrál ve Štrasburku nad úřady

Deník: Hlavní problém jsem neměl s tělem, ale sociální rolí, říká muž po změně pohlaví

Trans*parent si i v roce 2025 udržel pozici nejviditelnější organizace hájící práva a rovné podmínky trans lidí v Česku. Objevovali jsme se v hlavních českých televizích, rádiích, denících, online médiích i podcastech a vedle legislativního zpravodajství jsme tvořili také vlastní obsah – autorské články, komentáře a osvětové série na sociálních sítích.

Zasazovali* jsme se o vznik právní ochrany LGBTQI+ osob v ČR

Po boku IN IUSTITIA jsme iniciovali* rozvoj právní podpory ohrožených předsudečným násilím

Zasazovali jsme se o zrušení podmínky kastrace

Informovali* jsme vládu napříč stranami o situaci trans* osob a vyzívali* jsme je ke změně

Podporovali* jsme boje proti perzekuci trans* osob v Maďarsku a na Slovensku

10 let

TRANS*PARENTU

Tvoříme online
trans* komunitu,
která je dostupná z každého
koutu světa.

- 13 000 na Instagramu
- 7 000 na FaceBooku
- 443 na Discord serveru
- 2230 na Threads
- 820 na X a 130 na BlueSky
- 750 na YouTube

10 let

TRANS*PARENTU

VEDENÍ SPOLKU TRANSPARENT

28.11. 2025 proběhla členská schůze spolku Transparent, na které bylo přítomno nebo zastoupeno plnou mocí 24 členů a členek. Schůze projednala rekapitulaci činnosti výboru a spolku za uplynulý rok, schválila účetní závěrku za rok 2024 i předběžný rozpočet na rok 2026 a odsouhlasila změnu stanov, díky které se spolek může ucházet o statut zapsané pacientské organizace u Ministerstva zdravotnictví.

Do výboru byli na dvě uvolněná místa zvoleni Lucie Šancová a Daniel Zikmund, kterému tím začalo nové dvouleté funkční období. Uvolněná místa vznikla odstoupením Matty Oakse z výboru k 1. 8. 2025 a koncem dvouletého mandátu Daniela Zikmunda k 30. 11. 2025.

Ve funkci pak zůstávají Viktor Heumann jako předseda výboru, Haru Špindler jako místopředsedající a Emma Strouhalová.

HOSPODAŘENÍ

Stejně jako v předchozích letech tvořily příjmy Trans*parentu především provozní dotace, dary od jednotlivých dárců a dárek, kurzovné a tržby z vlastní činnosti a projektové příspěvky vázané na realizaci konkrétních aktivit.

Zásadní podíl na financování činnosti organizace měly i v roce 2025 provozní dotace od zahraničních nadací a partnerů: jmenovitě Equality without Borders, GiveOut a King Baudouin, IGLYO a Pride Business Forum, které dosáhly celkové výše 2 050 000 Kč a zůstávají dlouhodobě klíčové pro stabilní provoz organizace – pokrývají zejména náklady na služby a personální výdaje. Pokračovalo také čerpání víceletých projektů financovaných z mezinárodních grantových zdrojů a fondů Evropské unie, které tvoří důležitý pilíř rozpočtu spolku. Část prostředků přijatých v roce 2025 na projekty pokračující v dalším období je v souladu s účetními pravidly vykázána jako výnosy příštích období a bude čerpána v roce 2026.

Z přijatých darů spolek získal celkem 314 000 Kč, které byly použity zejména na běžný provoz organizace, administrativní a účetní náklady a další výdaje spojené s realizací hlavní činnosti. Z kurzovného a tržeb z vlastních služeb spolek získal 199 000 Kč, určených především na zajištění lektorného, pronájmů prostor a dalších provozních výdajů spojených s odbornými kurzy a vzdělávacími aktivitami. Zbývající výnosy ve výši 295 000 Kč tvořily zejména jiné ostatní výnosy (294 tis. Kč) a kurzové zisky (1 tis. Kč).

Celkové výnosy za rok 2025 dosáhly 2 858 000 Kč, celkové náklady 2 749 000 Kč. Výsledkem hospodaření hlavní činnosti je zisk ve výši 109 000 Kč. Hospodaření organizace tak bylo v roce 2025 vyrovnané a ziskové, což se odráží i v posílení vlastních zdrojů spolku, které vzrostly z 79 000 Kč na počátku roku na 188 000 Kč na konci roku 2025.

Výkaz zisku a ztráty
podle Přílohy č. 2
vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni **31.12.2025**
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma účetní
jednotky

Transparent z.s.
Kaprova 42/14
Praha
110 00

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému finančnímu orgánu

IČO

04470729

Označení	TEXT	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
			5	6	7
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby Součet A.I.1. až A.I.6.	2	2 037		2 037
A. I. 1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	3	17		17
A. I. 2.	Prodané zboží	4	3		3
A. I. 4.	Náklady na cestovné	6	32		32
A. I. 5.	Náklady na reprezentaci	7	25		25
A. I. 6.	Ostatní služby	8	1 960		1 960
A. III.	Osobní náklady Součet A.III.10. až A.III.14.	13	648		648
A. III. 10.	Mzdové náklady	14	642		642
A. III. 11.	Zákonné sociální pojištění	15	6		6
A. IV.	Daně a poplatky Hodnota A.IV.15.	19	1		1
A. IV. 15.	Daně a poplatky	20	1		1
A. V.	Ostatní náklady Součet A.V.16. až A.V.22.	21	62		62
A. V. 19.	Kursově ztráty	25	37		37
A. V. 20.	Dary	26	5		5
A. V. 22.	Jiné ostatní náklady	28	20		20
A. VII.	Poskytnuté příspěvky Hodnota A.VII.28.	35	1		1
A. VII. 28.	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	36	1		1
	Náklady celkem Součet A.I. až A.VIII.	39	2 749		2 749
B. I.	Provozní dotace Hodnota B.I.1.	41	2 050		2 050
B. I. 1.	Provozní dotace	42	2 050		2 050
B. II.	Přijaté příspěvky Součet B.II.2. až B.II.4.	43	314		314
B. II. 3.	Přijaté příspěvky (dary)	45	314		314
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	47	199		199
B. IV.	Ostatní výnosy Součet B.IV.5. až B.IV.10.	48	295		295
B. IV. 8.	Kursově zisky	52	1		1
B. IV. 10.	Jiné ostatní výnosy	54	294		294
	Výnosy celkem Součet B.I. až B.V.	61	2 858		2 858
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním ř. 61 - (ř. 39 - ř.37)	62	109		109
D.	Výsledek hospodaření po zdanění ř. 62 - ř. 37	63	109		109

Rozvaha podle Přílohy č. 1
vyhlášky č. 504/2002 Sb.

ROZVAHA
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2025
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma účetní
jednotky
Transparent z.s.
Kaprova 42/14
Praha
110 00

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému fin. orgánu

IČO
04470729

Označení	AKTIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b		c	1	2
B.	Krátkodobý majetek celkem	Součet B.I. až B.IV.	41	2 795	907
B. I.	Zásoby celkem	Součet B.I.1. až B.I.9.	51	18	
B. I. 9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	50	18	
B. II.	Pohledávky celkem	Součet B.II.1. až B.II.19.	71	771	400
B. II. 1.	Odběratelé	(311)	52	6	36
B. II. 5.	Ostatní pohledávky	(315)	56	1	
B. II. 17.	Jiné pohledávky	(378)	68	764	364
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	Součet B.III.1. až B.III.7.	80	2 006	507
B. III. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	(211)	72	3	9
B. III. 3.	Peněžní prostředky na účtech	(221)	74	2 003	498
	Aktiva celkem	Součet A. až B.	85	2 795	907

Označení	PASIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b		c	3	4
A.	Vlastní zdroje celkem	Součet A.I. až A.II.	86	79	188
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	Součet A.II.1 až A.II.3.	94	79	188
A. II. 1.	Účet výsledku hospodaření	(963)	91	x	109
A. II. 2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(931)	92	-6	x
A. II. 3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	(932)	93	85	79
B.	Cizí zdroje celkem	Součet B.I. až B.IV.	95	2 716	719
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	Součet B.III.1. až B.III.23.	129	725	95
B. III. 1.	Dodavatelé	(321)	106	328	27
B. III. 5.	Zaměstnanci	(331)	110	60	60
B. III. 7.	Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění	(336)	112		6
B. III. 9.	Ostatní přímé daně	(342)	114	3	2
B. III. 11.	Ostatní daně a poplatky	(345)	116	2	
B. III. 12.	Závazky ve vztahu k státnímu rozpočtu	(346)	117	332	
B. IV.	Jiná pasiva celkem	Součet B.IV.1. až B.IV.2.	133	1 991	624
B. IV. 2.	Výnosy příštích období	(384)	131	1 991	624
	Pasiva celkem	Součet A. až B.	134	2 795	907

Z ČEHO MÁME RADOST

Těší nás, že se po deseti letech naší práce stalo skutečností to, o co jsme dlouhodobě usilovali: od 1. července 2025 mohou trans lidé v Česku poprvé projít úřední změnou pohlaví bez kastrace či jakékoli jiné medicínské intervence včetně povinné hormonální léčby – a nová pravidla už během prvních měsíců pomohla stovkám lidí.

Evropský soud pro lidská práva dal ve věci Taylor H. proti České republice za pravdu trans lidem a odsoudil podmínku sterilizace jako porušení lidských práv. Máme radost, že jsme mohli stát po boku Taylor H. i zastupujícího právníka Maroše Matiaška a společně s TGEU a ILGA-Europe podpořit dopad rozsudku doma i v zahraničí.

Trans*parent oslavil deset let od svého založení. Z neformální skupiny trans lidí, kteří se v roce 2015 rozhodli, že je potřeba změnit politiku v oblasti rovnosti, se stala nejviditelnější organizace hájící práva trans lidí v Česku – a my děkujeme všem, kdo těch deset let šli s námi.

Díky přechodným prostorám Ve Smečkách v centru Prahy jsme získali na celý rok stabilní zázemí pro podpůrné skupiny, kurzy i komunitní akce.

Zájem o naše podpůrné skupiny rostl tak, že jsme poprvé museli omezovat kapacitu setkání – a facebooková skupina Rodiče a příbuzní trans lidí se rozrostla na 441 členů a členek.

Vznikla odborná asociace CEPATH (Central European Professional Association for Transgender Health), která propojuje odbornictvo v oblasti trans zdravotní péče ve střední Evropě a se kterou nás čeká úzká spolupráce.

Jsme vděční za neutuchající podporu našich donorů a partnerů, díky nimž můžeme naši práci dělat dlouhodobě a nezávisle.

ZÁVĚREM

Rok 2026 bude pro spolek Trans*parent především rokem obhajoby dosaženého pokroku. S vývojem na globální i české politické scéně očekáváme zvýšený tlak na neziskové organizace a budeme se snažit udržet naše fungování v současném rozsahu a případně postupně rozšiřovat naše služby. Naší prioritou zůstává ochrana přístupu k úřední změně pohlaví a ke zdravotní péči.

Budeme nadále sledovat, jak proces úředního uznání genderové identity funguje v praxi, systematicky mapovat bariéry a problematické postupy a předkládat je příslušným institucím. Zmodernizujeme také náš web a informační materiály, aby trans lidé měli vždy jasné a aktuální návody ke svým právům a dostupným postupům.

Plánujeme dokončit formální registraci jako oficiální pacientská organizace zastupující trans lidi coby uživatele zdravotních služeb a zároveň zahájíme kroky k certifikaci registrovaného poskytovatele sociálních služeb – včetně plánované sociálně-právní poradny pro transgender osoby.

V červnu chystáme uspořádat odbornou mezinárodní konferenci pod záštitou Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v ČR. Konference zhodnotí první rok bez podmínky sterilizace v Česku, porovná ho s německým modelem sebeurčení a otevře téma odškodnění za nucené sterilizace v minulosti. Chceme českou debatu ukotvit v reálných datech, mezinárodní zkušenosti a odborné diskusi.

Zintenzivníme advokační a právní práci ve dvou oblastech, kde systém dlouhodobě selhává: v přístupu trans lidí k IVF a dalším metodám asistované reprodukce a v chybějící systematické podpoře marginalizovaných trans lidí. Společně s organizací Minorities z.s. budeme například pokračovat v mapování situace trans a queer uprchlictví v Česku a ve zvyšování povědomí institucí, poskytovatelů služeb i uprchlictví o právech a dostupné podpoře.

Zdravotní péče zůstane jednou z hlavních priorit. Zaměříme se na odstranění zbývajících bariér – zejména na znovuotevření zákona o specifických zdravotních službách a zrušení komisního systému, který dnes funguje jako vstupní brána k operacím v rámci tranzice. Společně s nově založenou odbornou asociací CEPATH uspořádáme konferenci o trans-specifické zdravotní péči pro mladé lidi, na které propojíme české lékařské společnosti s mezinárodním odbornictvem z WPATH a EPATH. Cílem je zlepšovat odborné standardy a čelit dezinformacím praxí založenou na důkazech.

Pokračovat budeme i ve vzdělávání: v akreditovaných kurzech pro zdravotnictví, sociální služby a školství i ve spolupráci s Ministerstvem školství na dokončení a vydání metodiky pro práci s transgender žactvem. Pokud ji ministerstvo kvůli politickému tlaku nevydá, připravíme její srozumitelnou verzi a zveřejníme ji sami, aby školy, vyučující i rodiny měly oporu, na kterou se mohou spolehnout.

V oblasti přímé podpory plánujeme i nadále poskytovat a rozvíjet pravidelné podpůrné skupiny pro trans lidi, jejich rodiče a partnerstvo i komunitní akce, s rostoucím důrazem na marginalizované skupiny.

PODPOROVATELÉ A PARTNEŘI

PRAGUE
PRIDE

GiveOut

& EQUALITY WITHOUT BORDERS

ILGA
EUROPE

Equality and human rights for LGBTI
in Europe and Central Asia

NADACE VIA

in IUSTITIA

T Mobile

King Baudouin
Foundation

Together for a better society

EUROPEAN UNION

*** ZASTUPUJE SPEKTRUM NEBINÁRNÍCH GENDEROVÝCH IDENTIT**